

## Házbérfillér Szegeden.

**Vidkei városok háztartása a háboru után. — Uj pótdadók és a régiék fölemelése**

(Saját tudósítónktól.) A háboru nagy terheket ró a vidéki városokra, amelyeket sok jövedelmüktől is megfosztott. Szeged szerencsésen megúsza eddig ezeket a pénzügyi bonyodalmakat, míg több nagy vidéki városban a legkomolyabb zavarok kezdik felütni fejüket. Balogh Károly, pénzügyi tanácsos csüörtökön beteriesztette ugyan a tanácshoz a **házbérfillérről** szóló szabályrendelet tervezetét, ennek a pótdadónak behozatalát azonban régóta tervezi a város és csak természetes, hogy most amikor özönvel támadnak az új feladatok, új pénzügyi forrásokról is gondoskodni ki kíván, akinek ez kötelessége. A szabályrendelet főbb intézkedései ezek lennének:

A házbérfillér (lakásadó) közvetlenül minden kivétel nélkül a helyiség vagy lakásnak használatára rovatik ki. Tehát az állandóan adómentes helyiségek lakói is kötelesek a házbérfillért megfizetni. A szabályszerűen kirótt házbérfillért az köteles megfizetni, aki a helyiséget, vagy lakást használja.

Minden lakrész, nyílt helyiség tulajdonosa, bérlője, természetbeni, vagy ingyen átengedett lakás élvezője, tartozik az általa igénybevett lakrész vagy nyílt helyiség után a bevallás idejében járó hasznóbért, illetőleg az összehasonlítás után megbecsült bérérték minden koronája után **3 fillér házbérfillért** megfizetni.

A házbérfillér minden év első negyedében a házban levő összes lakrészek és nyílt helyiségek hasznóbér, illetőleg az összehasonlítás után megbecsült bérérték összege után egyszerre egy összegben, függetlenül az állami házadótól rovatik ki.

A házbérfillért a városi adóhivatal a közadók módjára szerzi be. Az előirt házbérfillér leírásának, illetőleg a kivetett házbérfillér heyesbitésnek a következő esetekben van helye. Ha az adókötelezett 1. elhal, 2. a város területéről végleg elköltözött, 3. ha a lakás (helyiség) használója évközben más lakásba helyiségbe költözött. A leírás csak az érdekelt fél kérelmére történhetik és pedig attól az időtől, amelytől kezdve a fentebb felsorolt változások tényleg megtörténtek. A leírást a város tanácsa rendelheti el.

Pótkivetésnek helye van 1. ha házbérfillérrel még nem rótt egyén válik évközben lakóvá, házbérfillér fizetésre kötelezetté, 2. ha a lakás használójának személyében állott be évközben változás, 3. ha személyi változás nem áll ugyan be, de a kivetés alapja a hasznóbér, a megbecsült bérérték változik. A pótkivetéshez szükséges vallomást a lakó tartozik a fenti változástól számított 15 nap alatt a városi adóhivatalnál írásban beadni, a pótkivetés hatálya a változás idejétől kezdődik.

A szabályrendelet hatálya 1917. január 1-től 1922. december 31-ig számítandó 6 évre terjed ki.

Nagyvárad pénzügyi bizottsága kedden tárgyalta a város költségvetési tervezetét. Juricskay Barna pénzügyi tanácsos expozéjában rámutatott arra, hogy a háborus kiadások a városi pénztár egyensúlyát megzavarták és 1.250.746 korona fedezeti hiányt idéztek elő, aminek fedezéséről csak új adónemek behozatalával lehet gondoskodni. Rimler Károly polgármester hasonló értelemben szólalt föl és annak a reményének adott kifejezést, hogy dicsőséges béke esetén a kormány a város háborus kiadásait megtéríti. Az érdekes expozét a következőkben ismertetjük:

Ne szépsítsük a helyzetet és ne álltassuk magunkat az egyes kiadási tételek elkülönítésével, hanem mondjuk meg nyíltan és egyenesen. Ma nem tudjuk felemelni a közköltséget, (pótdadó) mert adófizető polgáraink

mintegy kétharmadának fizetőképessége csökkent, a nehéz megélhetési körülmények ezt ma nem engedik, mert véleményem szerint ez ma az adófizetők nagyobb kontingensének tönkretételéhez vezetne. Átmenetileg kölcsönrel kell rendeznünk háztartásunk fedezeti hiányait. A város hitelképességének biztosítását célzó szándék igazolásul már most kívánom megjelölni az utat és módot a kibontakozásra. És ha új jövedelmi források teremtésére indokolt adóreformok nem lesznek elegendők városi pénztárunk deficités irányzatának megszüntetésére és ha minden vonalon határidőhöz kötött program keresztyülvitelével még mindig nem sikerül pénztárunk fizetőképessége, csak akkor óhajtom igénybe venni a közköltséget emelést.

Ezután javasolja a tanácsnak, hogy a háziadóról szóló szabályrendelettervezetet a tanács mielőbb vegye tárgyalás alá és azt a törvényhatósági bizottsághoz oly időben terjessze be, hogy az e címen elérhető jövedelmek már az 1917. évi házipénztári költségvetésbe beiktathatók legyenek; hogy az ásványgyógyász- és pezsgővizek után fizetendő városi fogyasztási illetékről szóló szabályrendelet a fogadó, vendéglő, kávéházi, cukrászda, kávéház és korlátolt italmérés joggal bíró üzletek után fizetendő rendőrfelügyelői díjakról szóló szabályrendelet, a mázsadíjak szedéséről szóló díjszabás, az ebádóról szóló szabályrendelet, a rendőrfelügyeleti és engedélyezési díjakról szóló szabályrendelet, a fogadó, vendéglő, kávéház és kávéház ipari üzleteknek gyakorlása tárgyában alkotott szabályrendelet a viszonyoknak megfelelően oly értelemben módosítsák, hogy az ezen szabályrendeletekben megállapított s a városi pénztár jövedelmét képező díjtelek a körülményeknek megfelelően és lényegesen emeltesse, ezen emelés által a városi pénztár jövedelmi forrásai megővítettessenek; javasolja a hatósági becslésről és becslibizonyítványról szóló szabályrendelettervezetnek ismételt tárgyalás alá vételét; utasítsa a tanács hiteltudósító iroda felállítására és szervezésére beendő javaslatlételre. Végül javasolja a házbérfillérekéről szóló szabályrendelettervezet letárgyalását.

A javaslatok életbeléptetésével évenként mintegy 60.000 korona jövedelemnövekedetle számít a város. A bizottság helyesléssel fogadta az előterjesztéseket és volt olyan bizottsági tag is, aki az erkély és ablakadó behozatalát javasolta. A 4—6 ablaknál több már luxus, — mondta. Fölmerült az a terv is, hogy a vidéki vagyonosabb gazdákat, akik hat hónapon át Nagyváradon élnek és nem adóznak, szintén meg kell adóztatni. Szóba került a piaci vám fölemelése is. A házbérfilléradó fölemelését csak elvben fogadta el a bizottság.

## Angol béketerv

Berlin, június 8. Amsterdamból jelentik a Vossische Zeitung-nak: Az angol békeegyesületek és békeszövetségek közös bizottságot alakítottak, amely a béke ügyében tervezetet dolgozott ki és már a kormány elé is terjesztette. Grey nem tanúsít visszautasító magatartást, csak azt kívánta, hogy illetékes tényező forduljon a kormányhoz. Együttal azonban hozzáfűzte, hogy ez a tényező ne Amerika legyen. Az angol békeliga közben a kormányt gyorsaságra ösztönözte, mert azok a körülmények, amelyek a békét elősegíthetik, mindinkább rosszabbodnak.

## A skagerraki tengeri csata német győzelem volt.

Berlin, június 8. Hivatalosan jelentik: Az angolok állításával és tagadásával szemben, hogy a német flotta elvonult és az angol flotta maradt a harctéren, megállapítják, hogy a skagerraki csatában **az angol flotta zömét visszavonulásra kényszerítettük** és azóta nem mutatkozott újból hadierőink látóköreben. Az angol flotta nem kísérelte meg, hogy haderőinkkel újabb harcba bocsátkozzék, vagy hogy flottánkat megsemmisítse. Torpedóflottáink, amelyet a csata után észak felé küldtünk, az angol flotta zöméből semmit sem talált.

Hogy a harcban az egész angol flotta részt vett, bizonyítja a Marlboroug harc képtelenné tévése és egy Ironduke osztályhoz tartozó másik sorhajó súlyos sérülése. Ez a két hajó az angol flotta zöméhez tartozik.

Határozottan hangsúlyozzák, hogy a német flotta sem aknákat sem buvárhajókat nem használt és Zeppelineket is csak felderítésre. A német győzelmet az ügyes vezetésnek, a kitűnő tüzérségnek és a torpedonaszádok hatásának tulajdonítják.

A németek vesztsége egy csatacirkáló, egy régebbi páncélos sorhajó, négy kiscirkáló és öt torpedonaszád. Katonai okokból eddig nem tették közzé a Lützov és Rostok elsüllyedését. Mindkét hajó hazatérőben süllyedt el, legénységét megmenettették. Ezzel a németek vesztesége le van zárva.

Az angolok vesztesége a már jelentetteken kívül a Princes Royal és a Birmingham. Mindkettő megsemmisült. A Marlboroug hadihajó az angol kikötő elérése előtt hirtelen elsüllyedt.

**A skagerraki csata tehát német győzelem volt és marad,**

ami kitűnik az angol hivatalosnak abból a jelentéséből is, amely a németek 62,720 hadihajó tonnavesztésévé szemben 117 ezer 750 tonnavesztéséget mutat ki.

## Olasz vélemény Kitchener katasztrófájáról

Lugano, június 8. A Secolo a következő megjegyzést fűzi a Kitchener haláláról szóló londoni jelentéshez:

— A Hampshire elsüllyedésének okát még nem tudják, de megállapítása igen fontos. Ha buvárhajó süllyesztete el, az annyit jelent, hogy a németek hirt kaptak Kitchener utazásáról, noha ezt szigorúan titokban tartották.

## Kitchener még a kagerraki ütközetben meghalt?

Genf, június 8. Itt az a hír van elterjedve, hogy Kitchener nem tegnap éjjel lelte halálát, hanem már a skagerraki tengeri ütközet alkalmával, az elmerült Admirális hajón, azonban Londonban a valóságot nem megték rögtön nyilvánosságra hozni.

## A Délmagyarország telefonjai

Szerkesztőség 305.  
Kiadóhivatal 81.